

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **Mgr. J. Z.**, proti žalované: **THERMAL-F, a.s.**, se sídlem I. P. Pavlova 2001/11, Karlovy Vary, zastoupená Mgr. Ing. Martinem Kopeckým, advokátem se sídlem Plynářská 671, Kolín, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 1. 2022, čj. 57 A 136/2021-163, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

- I. Návrh žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á**.
- II. Žalované **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě **3 dnů** od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, požádal žalovanou o poskytnutí informací ze smlouvy o nájmu prostor sloužících k podnikání, uzavřené mezi žalovanou (pronajímatelem) a společností Saunia, s. r. o. (nájemcem). Ta byla zveřejněna v registru smluv dne 7. 8. 2019 (ID smlouvy: 9121075), ale některé její pasáže smlouvy nebyly viditelné a byly tak zneprístupněné veřejnosti. Žalovaná žalobci na žádost odpověděla přípisem ze dne 30. 11. 2020 tak, že není povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, požadované informace jsou obchodním tajemstvím a odkázala žalobce na dopis ze dne 19. 11. 2019, v němž ve vztahu k dané smlouvě poskytla informaci o konkrétní výši nájemného a investičních nákladů na rekonstrukci. Žalobce přípis ze dne 30. 11. 2020, který považoval fakticky za rozhodnutí, napadl odvoláním, které ale žalovaná nepostoupila Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“). Následně se proto žalobce obrátil přímo na ÚOOÚ s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti, na jehož základě ÚOOÚ žalované opatřením proti nečinnosti ze dne 23. 2. 2021, čj. UOOU-00408/21-2, uložil, aby mu postoupila úplný spisový materiál včetně žalobcova podání (odvolání). To žalovaná neučinila. ÚOOÚ následně vydal rozhodnutí ze dne 10. 5. 2021, čj. UOOU-00408/21-9, ve kterém žalovanou označil za povinnou osobu podle § 2 odst. 1 o svobodném přístupu k informacím. Dospěl k závěru, že odpověď ze dne 30. 11. 2020 byla rozhodnutím o odmítnutí žalobcovy žádosti o informace. Toto rozhodnutí žalované proto zrušil a věc

vrátil žalované k novému projednání. Žalovaná ale nadále odmítá o žádosti rozhodnout a požadované informace poskytnout.

[2] Žalobce se obrátil na Krajský soud v Plzni s žalobou na ochranu proti nečinnosti žalované a domáhal se, aby krajský soud žalované uložil povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o informace. Krajský soud žalobě v záhlaví uvedeným rozsudkem vyhověl a žalované stanovil povinnost ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o žádosti o informace. Ve shodě s ÚOOÚ dospěl k závěru, že žalovaná je veřejnou institucí, a tudíž i povinným subjektem podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[3] Proti tomuto rozsudku žalovaná (dále „stěžovatelka“) brojí kasační stížností, ve které též navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Tvrdí, že v případě splnění povinnosti stanovené rozsudkem by se předmět sporu (tj. samotná existence povinnosti rozhodnout o podané žádosti) stal bezpředmětným. I kdyby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, mělo by jeho rozhodnutí jen omezený význam, protože by rozhodnutí stěžovatelka dávno vydala a informace případně poskytla. V této věci se nejedná například o finanční či jiné plnění, které by bylo možné vrátit zpět. Stěžovatelka by byla nucena pod hrozbou exekuce splnit povinnost stanovenou v napadeném rozsudku, byť by ta ze zákona neplynula. Tím by bylo státními orgány nepřiměřeně zasazeno do ústavně zaručených práv stěžovatelky jako soukromého subjektu. Poskytnutí informací by vedle toho mělo dopad nejen na obchodní postavení stěžovatelky, ale rovněž i na obchodní postavení jejího smluvního partnera. Došlo by i k vytvoření nejistoty ohledně postavení stěžovatelky ve vztahu k ostatním subjektům. To by se negativně promítlo i v důvěře dalších subjektů a jejich ochotě vstupovat se stěžovatelkou do smluvních vztahů. Žaloba byla podána až na konci žalobní lhůty, z čehož lze usuzovat, že vyřízení žádosti pro žalobce není z časového hlediska podstatné a přiznáním odkladného účinku nebude výrazněji poškozen. S ohledem na povahu požadovaných informací by přiznáním odkladného účinku stěží hrozila třetím osobám nějaká reálná újma. Přiznání odkladného účinku pak není s ohledem na tyto okolnosti ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V rozporu s veřejným zájmem by naopak spíše bylo, pokud by byla stěžovatelka pod sankcí exekuce nucena splnit povinnost, kterou jí zákon neukládá

[4] Žalobce ve vyjádření k návrhu upozornil na to, že stěžovatelka již splnila povinnost nahradit mu náklady řízení plynoucí z napadeného rozsudku. Není jasné, proč nepožaduje odkladný účinek i pro tento výrok, popřípadě proč jeden výrok napadeného rozsudku plní a druhý nikoli. Návrh na přiznání odkladného účinku je ryze účelový a obstrukční. Stěžovatelka odmítá respektovat rozhodnutí ÚOOÚ i krajského soudu. Odkladný účinek by měl být přiznán je ve zcela výjimečných případech. Stěžovatelka se nachází v obdobné situaci jako správní orgány žádající o přiznání odkladného účinku, i v jejím případě se proto musí jednat o hrozbu nenahraditelné újmy (k tomu odkázal na usnesení NSS ze dne 7. 9. 2018, čj. 4 Azs 249/2018-37). Stěžovatelce nehrozí žádná újma, resp. neprokázala, že jí hrozí nepoměrně větší újma než žalobci. Jedná se o informace, které by měla s ohledem na své postavení coby veřejné instituce poskytnout bez dalšího. Pouhé rozhodnutí o podané žádosti nebude mít na stěžovatelku žádný vliv a nevznikne jí žádná újma. Nehrozí jí ani žádná újma finanční. Její tvrzení o porušení ústavně zaručených práv považuje za „úplný nonsense“. Samotné tvrzení o dopadu zveřejnění informací na obchodní postavení stěžovatelky nelze považovat samo o sobě za prokázání újmy. Se společností

pokračování

Saunia má stěžovatelka již nájemní smlouvu uzavřenou, takže újma v podobě ztráty nájemce (popř. obchodní příležitosti uzavřít dlouhodobou nájemní smlouvu) nehrozí. Vydání rozhodnutí o žádosti nemůže narušit ani důvěru dalších subjektů, se kterými bude stěžovatelka vstupovat coby podnikatel do právních vztahů. Smlouvy v registru smluv zveřejňuje stěžovatelka pravidelně. Její budoucí obchodní partneři s tímto postupem musí počítat a určitě dobře vědí, že vstupují do právních vztahů se společností, která je ze 100 % vlastněna státem.

[5] Nejvyšší správní soud předesílá, že podle § 107 odst. s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, lze jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je tedy pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). O přiznání odkladného účinku může žádat také žalovaný, a to ze stejných důvodů jako žalobce. Soud ale již v minulosti konstatoval, že v takovém případě „*bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ... vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům*“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 4. 2007, čj. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS).

[6] Stěžovatelka v dané věci spatřuje újmu předně v tom, že bude muset rozhodnout o žalobcem podané žádosti o informace, resp. tuto žádost vyřídit ještě před tím, než soud rozhodne o podané kasační stížnosti. Jak již nicméně bylo uvedeno výše, přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Do doby, než soud o kasační stížnosti rozhodne, je nutné považovat rozhodnutí krajského soudu za zákonné a věcně správné. Procesy navazující na pravomocné rozhodnutí krajského soudu, tj. v tomto případě povinnost vyřídit žalobcovu žádost o informace, nemohou „ustat“ pouze proto, že účastník řízení nespokojený s výsledkem rozhodnutí krajského soudu podal kasační stížnost. Opačný postup by odporoval zákonem stanovené mimořádnosti kasační stížnosti, jakož i povaze institutu odkladného účinku jako takového. Pokud by se soud v tomto směru s argumentací stěžovatelky ztotožnil, fakticky by to znamenalo nutnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti u všech návrhů, které by se týkaly nečinnostních žalob, jimž krajský soud vyhověl a uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí v určité lhůtě. Podání kasační stížnosti nemůže samo o sobě stěžovatelce bránit v pokračování „řízení“ a nemůže odůvodňovat neprovádění postupu směřujícího k vyřízení žalobcovy žádosti o informace (přiměřeně srov. výše citované usnesení rozšířeného senátu čj. 2 Ans 3/2006-49).

[7] Poukazuje-li stěžovatelka na újmu odvíjející se od samotného poskytnutí informací, zde je nutno zdůraznit, že krajský soud jí nenařídil požadované informace poskytnout. Jak Nejvyšší správní soud uvedl již v usnesení ze dne 26. 11. 2021, čj. 5 As 328/2021-21, je třeba v této souvislosti při rozhodování o návrhu na přiznání odkladního účinku kasační stížnosti rozlišovat mezi dvěma situacemi. Jednak může nastat situace, kdy je napadeným rozsudkem uložena povinnost poskytnout informaci dle § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Od toho je ale nutno odlišit situaci, kdy je rozhodnutí žalovaného zrušeno či soud uložil žalovanému povinnost vyřídit žádost o informace v případě nečinnostní žaloby (nikoli informace poskytnout) proto, že neobstál právní názor žalovaného o tom, že není povinným subjektem. V první z uvedených situací může být odkladný účinek kasační stížnosti spíše přiznán (srov. usnesení NSS ze dne 28. 6. 2017, čj. 6 As 189/2017-19, ze dne 6. 9. 2017, čj. 2 As 313/2017-17, nebo ze dne 21. 12. 2017, čj. 10 As 345/2017-35), nikoli však v druhé typové situaci (k tomu srov. přiměřeně usnesení NSS ze dne 20. 8. 2018, čj. 2 As 157/2018-39, ze dne 20. 5. 2019, čj. 5 As 95/2019-32 a ze dne 1. 4. 2020, čj. 2 As 72/2020-36).

[8] V nyní projednávané věci se nejednalo o řízení o žalobě proti rozhodnutí povinného subjektu, ale o žalobě na ochranu proti nečinnosti, které se stěžovatelka měla dopustit při (ne)vyřizování žádosti žalobce o poskytnutí informací. V takovém případě krajský soud žalovanému podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uloží rozsudkem povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení v přiměřené lhůtě, je-li žaloba důvodná. Krajský soud však nemůže žalovanému uložit, jak má o žádosti rozhodnout. Také podle napadeného výroku krajského soudu v nyní projednávané věci *„žalovaná je povinna ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o informace ze dne 13. 11. 2020“*. Újma, kterou stěžovatelka v takovém rozhodnutí dle návrhu také spatřuje (tj. nevratné následky v důsledku poskytnutí informací), tak z rozhodnutí krajského soudu nevyplývá. Ostatně krajský soud v napadeném rozsudku výslovně upozornil na to, že jedním ze způsobů rozhodnutí o podané žádosti může být i její odmítnutí, pokud by pro něj byly splněny podmínky např. z důvodu ochrany obchodního tajemství (viz § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že samotný výkon napadeného rozsudku by pro stěžovatelku neznamenal újmu, která by svědčila přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[9] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbylých dvou podmínek, a návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proto zamítl. Je třeba dodat, že tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Stejně tak lze poznamenat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[10] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto

pokračování

a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[11] Soudní poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080404022**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

K výroku II.:

Nebude-li soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

V Brně 21. března 2022

Milan Podhrázký v
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓